

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, HR-10000 Zagreb · T. +385 1 4564 555 · F. +385 1 4610 551
www.hnb.hr

**Očitovanje na primjedbe i prijedloge dostavljene u sklopu savjetovanja sa
zainteresiranom javnošću o Nacrtu odluke o postupanju s neprikladnim i sumnjivim
gotovim novcem**

ožujak 2021.

Hrvatska narodna banka održala je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u vezi s Nacrtom odluke o postupanju s neprikladnim i sumnjivim gotovim novcem (u nastavku teksta: Nacrt odluke) u razdoblju od 21. siječnja do 21. veljače 2021.

Primjedbe i prijedlozi sudionika savjetovanja na predloženi tekst mogli su se dostaviti na elektroničku adresu gotovina-regulativa@hnb.hr zaključno s 21. veljače 2021.

U navedenom razdoblju od strane Erste&Steiermärkische Bank d.d. zaprimljen je jedan prijedlog i devet pitanja koji se donose u nastavku kao i očitovanje na zaprimljen prijedlog te odgovore na pitanja.

1. Prijedlog zainteresirane javnosti

Prijedlog: članak 3. točka 1. Kojim se dokumentima definira postupanje s valutom euro?
Predlažemo da se navede u ovom dokumentu kako bismo na jednom mjestu imali sve potrebne informacije.

Očitovanje Hrvatske narodne banke

Prijedlog nije prihvaćen.

Nomotehnički nije prihvatljivo. Odlukom o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 1338/2001 o utvrđivanju mjera potrebnih za zaštitu eura od krivotvorenja i Uredbe Vijeća (EZ) br. 1339/2001 ("Narodne novine", 138/2020.), kao zasebnim pravnim propisom, propisano je postupanje s novčanicama i kovanim novcem eura za koje postoji sumnja da su krivotvoreni.

2. Pitanje zainteresirane javnosti

Pitanje: članak 6. stavak 2. Znači li to da banka nije u obvezi zaprimati obojene ili iznimno oštećene novčanice od klijenata?

Odgovor Hrvatske narodne banke

Primljeno na znanje.

Članak 6. stavak 2. Nacrta odluke propisuje da obveznik primjene ove Odluke nije dužan primiti ni zamijeniti obojene novčanice ili iznimno oštećene novčanice za koje su potrebne složenija procjena i analiza. Tko su obveznici primjene ove Odluke, određeno je člankom 2. Nacrta odluke.

3. Pitanje zainteresirane javnosti

Pitanje: članak 6. stavak 5. Odnosi li se ovo i na obojene te iznimno oštećene novčanice koje prema stavku 2. nismo u obvezi zaprimiti?

Odgovor Hrvatske narodne banke

Primljeno na znanje.

Člankom 6. stavkom 5. Nacrta odluke jasno je utvrđeno da obveznik primjene ove Odluke koji nije primio ni zamijenio oštećene novčanice u skladu sa stavkom 2. ovog članka upućuje donositelja oštećene novčanice u Hrvatsku narodnu banku na procjenu oštećenja i mogućeg ostvarivanja prava na zamjenu.

4. Pitanje zainteresirane javnosti

Pitanje: članak 6. stavak 6. Je li banka odnosno obveznik primjene odluke u obvezi novčanice za zamjenu poslati uz Zahtjev za analizu i zamjenu obojenih/oštećenih novčanica?

Odgovor Hrvatske narodne banke

Primljeno na znanje.

Članak 6. stavak 6. Nacrta odluke jasno propisuje, od strane donositelja, podnošenje oštećene novčanice kune na zamjenu u Hrvatsku narodnu banku uz popunjeni Zahtjev za analizu i zamjenu obojenih novčanica kune.

Hrvatska narodna banka zaprima oštećene novčanice kune od kreditnih institucija putem gotovinskih centara.

5. Pitanje zainteresirane javnosti

Pitanje: članak 7. stavak 4. Kakvo je postupanje s obojenim novčanicama zaprimljenima od klijenata, možemo li ih i dalje zaprimati uz Zapisnik ili sve obojene novčanice koje nisu vezane uz elektrokemiju uvijek usmjeravamo na HNB?

Odgovor Hrvatske narodne banke

Primljeno na znanje.

Obojene novčanice, isključujući one obojene elektrokemijskom zaštitom, obveznik primjene ove Odluke može primiti odnosno zamijeniti ako udovoljavaju i ostalim uvjetima za zamjenu iz Nacrta odluke.

Novčanice oštećene elektrokemijskom zaštitom zamjenjuju se izravno u Hrvatskoj narodnoj banci na način utvrđen člankom 7. stavcima 4. i 5. prijedloga Odluke.

6. Pitanje zainteresirane javnosti

Pitanje: članak 9 stavak 1. Ako banka na nekim lokacijama nema mogućnost strojne obrade, je li u obvezi zaprimati oštećene kovanice na tim lokacijama?

Odgovor Hrvatske narodne banke

Primljeno na znanje.

Člankom 9. stavkom 1. Nacrta odluke propisano je da je obveznik primjene ove Odluke dužan primiti odnosno zamijeniti oštećeni kovani novac kune za koji je prethodno ustanovio da je autentičan ako donositelj predloži cijeli kovani novac koji je strojno obradiv i koji je prepoznatljiv s lica i naličja.

Navedeni uvjeti zamjene nisu uvjetovani mogućnostima obrade na pojedinoj lokaciji obveznika primjene ove Odluke.

7. Pitanje zainteresirane javnosti

Pitanje: članak 11. stavak 5. Znači li navedeno da novčanice kuna koje su povučene iz optjecaja, odnosno nevažeće su, tretiramo kao sumnju na krivotvorinu i zaprimamo ih samo uz Zahtjev za tehničku analizu?

Odgovor Hrvatske narodne banke

Primljeno na znanje.

Nacrtom odluke nije utvrđena obveza zamjena novčanica kune kojima je istekao status zakonskog sredstva plaćanja, a koje građani mogu zamijeniti u Hrvatskoj narodnoj banci bez podnošenja zahtjeva.

Zahtjev za tehničku analizu obveznik primjene Odluke dostavlja isključivo uz gotov novac za koji postoji sumnja da je krivotvoren, što je jasno utvrđeno Nacrtom odluke, bez obzira na to je li mu istekao ili prestao status zakonskog sredstva plaćanja.

Ako se radi o nevažećim novčanicama kuna, one se ne smatraju sumnjivima isključivo zbog isteka statusa zakonskog sredstva plaćanja niti se dostavljaju u Hrvatsku narodnu banku na analizu zbog navedenoga.

Gotov novac dostavlja se u Hrvatsku narodnu banku uz popunjen Zahtjev za tehničku analizu samo ako je pri provjeri autentičnosti u skladu s postupcima za provjeru autentičnosti iz odluke Hrvatske narodne banke kojom je uređena redistribucija novčanica i kovanog novca kuna ovaj

novac izdvojen pod sumnjom da je krivotvoren, bilo da se radi o gotovom novcu koji ima status zakonskog sredstva plaćanja ili mu je taj status istekao.

8. Pitanje zainteresirane javnosti

Pitanje: članak 12. stavak 3. Znači li to da se nevažeće novčanice strane valute, odnosno novčanice koje nemaju status zakonskog sredstva plaćanja, osim eura, mogu slati u HNB uz Zahtjev za tehničku analizu? Daljnjim člancima nije opisano postupanje HNB-a s takvim novčanicama, odnosno šalje li ih HNB u pripadajuću narodnu banku na zamjenu.

Odgovor Hrvatske narodne banke

Primljeno na znanje.

Hrvatska narodna banka kao izdavatelj novčanica kune te kovanog novca kuna i lipa zamjenjuje samo gotov novac kojem je istekao status zakonskog sredstva plaćanja čiji je izdavatelj.

Strani gotov novac upućuje se u Hrvatsku narodnu banku na analizu samo ako postoji sumnja da je takav novac krivotvoren. Uz sumnjiv gotov novac podnositelj treba priložiti i popunjeni Zahtjev za tehničku analizu, što je jasno utvrđeno Nacrtom odluke.

Kriterij za upućivanje stranoga gotovog novca na analizu u Hrvatsku narodnu banku jest samo ako je navedeni izdvojen pod sumnjom da je krivotvoren, a ne da li mu je prestao status zakonskog sredstva plaćanja.

Središnje banke koje su izdavatelji strane valute obavljaju zamjenu nevažećih novčanica te valute pod uvjetima koje pojedina središnja banka propisuje. Hrvatska narodna banka ne zamjenjuje nevažeći gotov novac strane valute.

9. Pitanje zainteresirane javnosti

Pitanje: članak 14. stavak 1. točka 1. Znači li to da HNB za druga oštećenja i manji broj novčanica ne naplaćuje naknadu?

Odgovor Hrvatske narodne banke

Primljeno na znanje.

Člankom 14. Nacrta odluke jasno su utvrđeni uvjeti za naplatu naknade za analizu oštećenih novčanica kune.

Hrvatska narodna banka utvrđuje i naplaćuje naknadu za analizu oštećenja novčanica kune koja su proizišla aktivacijom uređaja protiv krađa, osim ako ona nisu posljedica oštećenja pri pokušaju ili počinjenju razbojništva, krađe ili drugoga kaznenog djela.

Kada govorimo o analizi i zamjeni obojenih novčanica, podrazumijevaju se isključivo novčanice kuna. Također je definiran minimalni broj oštećenih novčanica kune za koji se utvrđuje naknada za analizu (100 komada novčanica), a to znači da se za manji broj oštećenih novčanica kune od navedenog ne naplaćuje naknada za analizu.

10. Pitanje zainteresirane javnosti

Pitanje: članak 14. stavak 1. točka 1. Znači li navedeno da za oštećene kovanice ispod 1.000 komada HNB ne naplaćuje naknadu?

Odgovor Hrvatske narodne banke

Primljeno na znanje.

Člankom 14. Nacrta odluke jasno su utvrđeni uvjeti za naplatu naknade za analizu oštećenoga kovanog novca kune. Uvjet za naplatu naknade jest podnošenje na analizu minimalno 1.000 komada oštećenoga kovanog novca kune, što bi značilo da se za manji broj oštećenoga kovanog novca od navedenog ne naplaćuje naknada za analizu.

Napominjemo kako Hrvatska narodna banka zaprima oštećeni gotov novac kune od kreditnih institucija putem gotovinskih centara, osim novčanica obojenih elektrokemijskom zaštitom koje se podnose izravno na zamjenu u Hrvatsku narodnu banku na način utvrđen člankom 7. stavcima 4. i 5. Nacrta odluke.